

Til

Arbeids- og velferdsdirektoratet

Kvalitetsrapport fra NAV Klageinstans

Årsrapport 2017

Fra

Direktør NAV Klageinstans
Grethe Børsheim

Avdelingsdirektør NAV Klageinstans
Eva Stangnes
Marte Pettersen
Steinar Folkedal Olseth
Siri Camilla Thommesen
Hilde Pettersen
Harald E. Lie

Vedlegg: Statistikkpakke - årsrapport 2017

og vi ser at det resulterer i forbedringer. Vi opplever stor interesse for våre klagevedtak, og vi har i år samarbeidet tett om nye rundskriv til folketrygdloven kapittel 2.

5.2 Aktuelle faglige problemstillinger på lovvalg og medlemskap

Trygdeforordning 883/2004 artikkel 7 og 21

Vi har avdekket ulik praksis og ulike oppfatninger av hvordan trygdeforordning 883/2004 artikkel 7 og 21 skal forstås og praktiseres. Trygderetten har i en kjennelse (TRR-2016-02497), stilt spørsmål ved om rundskrivet gir en riktig tolkning av artikkel 21.

Den ulike praksisen gjelder tolkningen av ordlyden i artikkel 21, om at et medlem som bor og oppholder seg i en annen medlemstat enn den kompetente medlemstat, skal ha rett til kontantytelser fra den kompetente institusjon i samsvar med den lovgivning denne anvender.

Med innskjerpinger i lovverket for retten til å ta med seg pleiepenger og arbeidsavklaringspenger til utlandet, og med etablert praksis om det samme på sykepenger, har forståelsen av artiklene 7 og 21 i rådsforordningen 883/2004 aktualisert seg. Hvor langt innskjerpingene i vårt interne lovverk også kan følges i EØS-saker, har etter vår vurdering enkelte uløste problemstillinger, som igjen gir utfordringer i spørsmål om lovvalg og medlemskap.

Vi er i dialog med vedtaksenheten og direktoratet om dette, og vil prioritere videre arbeid med dette i 2018.

Partsbegrepet i forvaltningsloven – er arbeidsgiver part i sak om lovvalg for ansatte?

Vi ser en del saker der arbeidsgiver har påklaget lovvalgsvurderingen, og dermed også medlemskapsvurderingen, for sine ansatte. Om arbeidsgiver er part i en slik sak eller på annen måte har rettslig interesse, vil bli behandlet i NAV Klageinstans, og sannsynligvis også i Trygderetten, i 2018.

Spørsmålet om hvilket land arbeidstaker er medlem av, har direkte betydning for arbeidsgiver. Arbeidsgivers plikt til å betale arbeidsgiveravgift følger den ansattes medlemskap i folketrygden, og i tillegg har Norge en relativt høy trygdeavgift som arbeidsgivere må medregne i forhandlinger om nettolønn til den ansatte. I tillegg til dette kommer også arbeidsgivers økonomiske forpliktelser etter de ulike stønadskapitlene i folketrygdloven. Spørsmål om medlemskap for arbeidstakere blir derfor et sentralt økonomisk spørsmål for virksomheten.

Vi har sett en økning i saker der arbeidsgiver krever unntak fra folketrygden, eller argumentere for annet lovvalg enn Norge. I noen saker er kravene satt fram på vegne av arbeidsgiver, mens de i andre saker er satt fram på vegne av sine ansatte. Ofte er arbeidsgiver representert av advokatfirma, som har spesialisert seg på området. I flere tilfeller er det samme prosessfullmektig også for hele eller deler av de ansatte som deler arbeidsgivers oppfatning av at personen ikke er omfattet av norsk trygd. Dette gir utfordringer for NAV, og problemstillinger både når det gjelder materielle regler, men også når det gjelder hvor langt fullmakten gitt fra ansatt til advokat, som også representerer arbeidsgiver, skal rekke når de to partene potensielt kan ha en interessekonflikt i saken.